

Cena Kurjera
WE LWOWIE

Kwartalnie 3 zł. 60 c.
Półrocznie 7 „ 20 „
Miesięcznie 1 „ 20 „
Za nadsyłanie do
domu dopłaca się 20 ct
miesięcznie.

Na prowincji.

Kwartalnie 4 zł. 80 c.
Półrocznie 9 „ 60 „
Miesięcznie 1 „ 60 „
Za granicą kwartal-
nie 10 mark.
Numer pojedynczy 6 c.

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie oraz w Niedziele i Święta o godz. 8 rano

Ceny ogłoszeń

Od objętości wiersza
petitem za 1. raz 6 c.
za każdy następny 5 „
Drobne ogłoszenia
od wyrazu . . . 1 1/2 c.
Następ. razy po 1 — „

Nekrologia lub Ko-
respondencja prywa-
tne—za każdy wiersz
12 ct. Reklamy w ra-
bryce „nadesłane“ za
każdy wiersz 20 ct.

Rękopisma nie zwro-
cają się.

Rzymsko katolickie:
Dziś: Longina.
Jutro: Lubina.
Pojutrze: Gertrudy.

Grecko katolickie:
N. 4 P. H. 7.
Harasyma.
Konona.

BIURO REDAKCJI ulica Kopernika 1. 9.

ADMINISTRACJA i EKSPEDYCJA
przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na słonki,
jarząbki, ciętrzewie i głuźce, na ptactwo błotne
i wodne.

Wschód słońca o 6 godz. 22 m.
Zachód „ o 5 „ 58 „
Termometr — 3. Pospępo.

Sprawa posła Kozłowskiego.

Lewicy parlamentu wiedeńskiego zawdzię-
czamy, że komisja, wybrana jeszcze w grudniu
z. r. odbyła w poniedziałek d. 9 bm. posiedzenie.
Ani jeden dziennik wiedeński, z wiadomych pu-
bliczności naszej powodów, nie podał choćby naj-
mniejszej wiadomości, co się działo na tem po-
siedzeniu, które zresztą według zapadłej poprze-
dnie uchwały, było tajne. Wiemy jednak z do-
świadczenia, że i tajność posiedzeń nie przeszkadza
dziennikom wiedeńskim w doniesieniach, je-
żeli im nie zależy na zamilczeniu sprawy samej.

Dopiero dziś mamy małą wentylację ta-
jemnicy:

Prager Tagblatt donosi, że odbyło się po-
siedzenie komisji dla sprawy kolei transwersalnej
(Swarz-Laenderbank-Kozłowski) na którym po
bardzo burzliwej rozprawie większością jednego
głosu uchwalono rezolucję, uwalniającą pp. Ko-
złowskiego i Wodzickiego od wszelkich zarzutów.
Mniejszość zgłosiła osobny wniosek, wyrażający
naganę z powodu ich postępowania w tej sprawie.
Do mniejszości tej przyłączyli się posłowie
Coronini i Lienbacher.

Hr. Coronini, człowiek zacny, jest naczeln-
kiem klubu centrum lewego, nie należącemu do
lewicy, Lienbacher zaś przewodniczy osobne-
mu klubowi, należącemu do prawicy.

Jeżeli oni obaj uznali, że sprawa p. Kozł-
wskiego jest nagany godną, to możemy być pe-
wni, że wotum ich klubów, dołączone do głosów
lewicy rozstrzygnie wreszcie rzecz w myśl moral-
ności publicznej.

Dostawy dla wojska.

Izba rękodzielnicza we Lwowie wydała na-
stępującą odezwę:

„Do sameistnych przemysłowców: garbarzy,
rymarzy, siodlarzy i szewców, tudzież stowarzy-
szeń handlu skór w Galicji i w Wielkiem Księ-
stwie krakowskiem.

Odnosnie do odezwy naszej z dnia 28 lute-
go i 1 marca b. r., na liczne zapytania intere-
sowanych zawiadamia się, że dnia 20 marca
1885 roku o godzinie 4 popołudniu, odbędzie się
we Lwowie w kancelarii Izby stowarzyszeń ręk-
odzielniczych w ratuszu, walne zgromadzenie
członków do konsorejum w sprawie dostawy ar-
tykułów skórzanych dla c. k. armii, przystąpić
chcą mających.

W tym celu nadmienia się, że do konsorejum
przystąpić może:

1) Każdy rękodzielnik: garbarz, rymarz, sio-
dlarz, lub szewc, w Galicji i w W. Ks. krako-
wskiem rzemiosło swe prowadzący.

2) Każda korporacja bądź sama, lub połą-
czone, t. j. garbarska, rymarska, siodlarska i
szewska, razem.

3) Wszystkie istniejące w kraju stowarzy-
szenia handlu skór.

4) W razie, gdyby pojedynczy rękodzielnik
nie posiadał dostatecznego funduszu przynajmniej
na jeden udział 1.000 złr. wynoszący, natenczas
może kilku lub kilkunastu pomienionego ręk-
odzielca majstrów zawiązywać w swej okolicy
Kółka.

Kółka te wybiorą delegata na walne zgro-

madzenie, opatrzonego w pełnomocnictwo no-
tarjalne, upoważniającego do zastępowania na wal-
nem zgromadzeniu interesów Kółka, przystępy-
wania do konsorejum, podpisywania kontraktu,
uchwalenia statutów i t. d.

5) Każdy delegat obowiązany będzie już 20
b. m., t. j. na walnem zgromadzeniu oświadczyć
się z gotowością przystąpienia do konsorejum i
złożyć na udział zadatek w kwocie 250 złr. do
kasy banku krajowego, resztę należyci 750
złr. złoży interesowany po przyjęciu przez mini-
sterjum wniesionej przez konsorejum oferty.

6) Tak samo jak Kółka, wysyłają korporacje
delegatów pod tymi samymi warunkami, opa-
trzonych w pełnomocnictwa notarialne.

7) Każdy pojedynczy rękodzielnik pomienio-
nych profesji, chcący do konsorejum przystąpić,
musi osobiście jawnie się dnia 20 marca b. r. na
walnem zgromadzeniu, lub być zastąpionym
przez pełnomocnika swego, poddając się warun-
kom w punkcie 5. określonym.

8) Żaden członek konsorejum, czy to osoba
pojedyncza, lub też Kółko, albo korporacja, nie
może więcej posiadać jak 3 udziałów.

9) Po ukonstytuowaniu się konsorejum i wy-
braniu dyrekcji, takowa zajmie się rzeczywistą
dostawą artykułów skórzanych dla c. k. armii, o
czem P. T. interesowanych w właściwym czasie
zawiadomi się.

10) Pożądaniem jest, by zadatki na udziały,
na kaźden po 250 złr., interesowani nadsyła-
li już teraz wprost do kasy banku krajowego we
Lwowie, gdyż po zawiązaniu konsorejum, lista
subskrypcyjna będzie zamkniętą.

11) Co do ilości roboty i warunków, pod
jakimi takowa wydawana i wykonywana bę-
dzie, zadecyduje konsorejum po tegoż zawiąza-
niu się.

12) Robota trwać będzie najmniej trzy lata,
a spodziewać się należy, że wysoki rząd, prze-
konawszy się o dobroci i dokładności tejże, ta-
kową i nadal pozostawi.

13) W chwili zawiązania się konsorejum,
t. j. z dniem 20 marca 1885 roku działalność
prezydium wiecu będzie skończoną, i od tej
chwili interesowani odnosieć się będą wprost do
dyrekcji konsorejum, którą walne zgromadzenie
dnia 20 b. m. wybierze i zamianuje.

Podając niniejszą odezwę do powszechnej
wiadomości panów przemysłowców: garbarzy,
rymarzy, siodlarzy, szewców i stowarzyszeń han-
dlu skór, nadmieniam przytem, że dotychczas
przystąpiło 15 członków z 15. udziałami po
1.000 złr. w. a., prezydium wiecu liczy na naj-
liczniejsze przystąpienie do konsorejum tem bar-
dziej, że od tego zawisł los tysiąca robotników
i polepszenie bytu.

Panów delegatów i wogóle wszystkich na
walne zgromadzenie dnia 20 marca b. r. przy-
być mających uprasza się, aby celem przedwstę-
pnego porozumienia raczyli jawnie się już dnia
19 marca b. r. o godzinie trzeciej popołudniu,
lub najdalej dnia 20 marca b. r. o godzinie
dziesiątej przed południem w Izbie stowarzy-
szeń rękodzielniczych w ratuszu we Lwowie.
Lwów dnia 11 marca 1885. Stanisław Niemczy-
nowski, przewodniczący wiecu. Michał Walichie-
wicz, zastępa przewodniczącego. Adolf Aleksan-
drowicz, Stefan Wysocki, sekretarz.

W wydaniu dla Lwowa doniśliśmy wczoraj
o naradzie, która się odbyła w Wydziale krajo-

wym nad sprawą poparcia przedsiębiorstwa ze
strony kraju. Wyniki tej narady będą zakomu-
nikowane zjazdowi dnia 20 b. m. Tu wypada
nam tylko powtórzyć, że pomoc kraju zawisła od
powodzenia subskrypcji sfer bezpośrednio intere-
sowanych. Ze zmartwieniem jednak widzimy, że
subskrypcja na udziały nie postępuje tak, jakby
należało. Zbudzić się i ocknąć trzeba z długo-
letniego zastoju, wygodnego może dla niektórych
osób, ale szkodliwego i zgubnego dla całości
rzemiosł i przemysłu krajowego!

Bazary towarów zagranicznych w Galicji.

Otrzymujemy pismo następujące z miasta:
Ośmielony ostatnim ustępem artykułu „bazary
wiedeńskie“ z dnia 11 marca 1885 omawiające-
go jedną z najżywoźniejszych kwestji naszego
handlu, chciałbym i ja kilka uwag dorzucić, z
których Szanowna Redakcja odpowiedni użytek
zrobić zechce.

Szanowny autor wyż wspomnianego artyku-
łu, stara się rozwiązać zagadkę, dla czego, szcze-
gólnie w stołecznym grodzie, świetnie prosperują
bazary wiedeńskie. Otóż przedewszystkiem chciał-
bym zwrócić uwagę, że tym podobne bazary nie-
tylko u nas w Galicji, lecz wogóle prawie we
wszystkich miastach większych Europy a szcze-
gólnie w Wiedniu, Paryżu i Berlinie, prosperują
tożsamo świetnie, a przyczyną główną tego ich
powodzenia jest taniość i rozmaitość towaru; to
głównie ściąga publiczność. — Ze towar sprze-
dawany w takich bazarach, nie jest najlepszej
jakości, że jest wybiłkiem, o tem zapewne nikt
nie wątpi i publiczność kupująca niestety bar-
dzo mało na to zwraca uwagi. Jej chodzi gło-
wnie o zaspokojenie potrzeb jak najmniejszym
wydatkiem — chodzi tylko o dziś, o jutro mało
kto pyta. Jest to niestety odbiciem stosunków
społecznych w całej Europie, i handel pod tym
względem wszędzie chłoma.

Autor wyż wspomnianego artykułu, którego
zapatrywania pod wieloma względami są bardzo
trafne, podaje jednak jako remedium zbawienia
naszego handlu co następuje: chcąc konkurować
z bazarami, potrzeba mieć także i odpowiedni
kapitał, którego nie posiadając jeden kupiec,
może się połączyć w spółkę z równym kapitałem
10 kupców, i utworzyć jeden wielki bazar zwią-
zkowy, natenczas lepiej pod względem materjal-
nym staliby wszyscy „aniżeli dzisiaj płacąc za
sklepy po 1000 — 2000 złr., a targując dziennie
20 — 50 złr.“

Przeciw zasadzie tu wypowiedzianej nieda
się nic powiedzieć, i zapewne każdy na nią się
zgodzi.

Aby jednak miało to być jedyną deską ra-
tunku, o tem jaknajmocniej powątpiewam. Jest
mi bowiem dobrze wiadomo, że bazary nasze
lwowskie, którym się tak świetnie powodzi, za-
czynając, czyli zakładając swoje interesa (z wy-
jątkiem może jednego) z daleko mniejszym ka-
pitałem handel zaczęli, niż wszystkie prawie
podobne handle swoje, a specjalnie chre-
ścijańskie, z czego wniosek naturalny, że kapitał
niegrał głównej roli. O tem jestem też jaknaj-
mocniej przekonany, i dla tego szukam przy-
czyny gdzieindziej. Znajduję ją zaś w sposo-
bie prowadzenia, w metodzie dostarczania czyli
w systemie zakupywania dla handlu rzeczy

potrzebnych; tu zdaje mi się leży cały ciężar konkurencji.

Jakżeż odbywa się zakupno u jednych i drugich? Nasi bracia Izraelici są właśnie pod tym względem bardzo a bardzo ruchliwi. Bo nie tylko że jeżdżą po kilka razy do roku osobiście za zakupnem, lecz prócz tego mają jeszcze prawie w każdym większym mieście swoich agentów, którzy czekają tylko na to, gdzie jaka fabryka lub handel bankrutuje, wysprzedaje, lub gdzie jakakolwiek licytacja się odbywa, zakupuja natenczas hurtem wszystko — oczywiście po bajeździe niskich cenach i tym sposobem przychodzą po największej części do towaru taniego, czasami nawet i nie bardzo lichego, i tym to sposobem konkurują ze wszystkimi, tak dobrze z handlami katolickimi jak i żydowskimi, które tej metody się nie trzymają.

Ważną rolę gra także wywieszenie ceny na towarach wystawowych, bo jestto dla kupca najlepsza reklama. Do takiego handlu choćby wystawa była najwytworniejsza i mniej zamożny wejdzie, bo wie z góry, co zapłaci. Jestto zresztą rodzaj słusznej kontroli dla publiczności. Rzecz ta na pozór błaha, w istocie jednak bardzo ważna i żaden kupiec dbający o swój handel, nie powinien tego zaniedbać, lecz jak najrozleglejszy użytek z niej robić. Jest jeszcze wiele innych rzeczy przyczyniających się do egzystencji i świetnego prosperowania takich bazarów, co zresztą zapewne szanowny autor artykułu „bazy wiedeńskie“ w dalszych numerach szanownego pisma rozwinie, na razie chciałem tylko zwrócić uwagę, gdzie podług mego widzenia rzeczy leży pięta Achillesowa całej sprawy. (F. K.)

Z Rady państwa.

Wiedeń 14 marca. (Posiedzenie Izby poselskiej). W Izbie poselskiej toczy się dalej rozprawa szczegółowa nad budżetem. Przy dyskusji nad rezolucją, według której zapomoga przyznana dla Tyrolu na podniesienie szkół ludowych ma być rozdzieloną po porozumieniu się z Wydziałem krajowym, oświadcza p. Promber, iż ma pewne wątpliwości, czy przy używaniu pieniędzy, pochodzących ze skarbu państwa, Wydziały krajowe mają prawo się mieszać i motywuje swoje wątpliwości szeregiem napaści Wydziałów krajowych na administrację szkolną i polityczną i na osobę namiestnika w Morawie; wreszcie stawia poprawkę do rezolucji, w której zwywa rząd, aby wydał rozporządzenie pouczające, że uchwały sejmu morawskiego w sprawach szkolnych przez namiestnictwo tylko co do istoty rzeczy mają być oceniane. Wniosek odesłano do komisji bu-

dżetowej. Na to oświadcza p. Greuter, iż takie postawienie sprawy zawiera w sobie wotum zaufania dla rządu; przeciw temu musi jednak zaprotestować w obawie, aby tego wotum nie nadużywano do potępiania urzędników, niemiłych posłom u lewicy.

Minister Conrad mówi, odpowiadając na wywody p. Prombera: „Twierdzenie, iż pewien urzędnik państwowy, zatrudniony w nader ważnym urzędzie, postępuje wbrew ustawie i imputowaniu mu, iż jest członkiem stronnictwem, nie jest niczem innym, jak imputowaniem mu naruszenia ustaw zasadniczych. Na ustawę zasadniczą musi każdy złożyć przysięgę a przedewszystkiem naczelnik kraju; zarzucać mu naruszenie ustawy zasadniczej znaczy, zarzucać mu złamanie przysięgi“. Minister zastrzega się przeciw temu jak najdosadniej, tem więcej, iż ten, którego się zarzut powyższy dotyczy, nie może się sam bronić przeciw niemu. Nie jest to godnym Izby, potępiać w ten sposób nieobecnego.

W uzupełnieniu wczorajszych wyjaśnień oświadcza minister, iż on sam tworzenie się klik w uniwersytecie uważa za rzecz nader szkodliwą dla wiedzy i tamującą działalność poszczególnych nauczycieli. Przeciw takiemu grupowaniu się klik występuje minister nader skwapliwie i przyjmuje chętnie na swe barki wszelkie zarzuty, które p. Greuter przytoczył przeciw profesorom uniwersytetu i przeciwstawia je gorzkim i drażliwym zarzutom uczynionym rządowi, o których p. Greuter wprawdzie sam nie myślał, które jednakże wywołał.

Kończy minister zaś słowy: „Darujmy sobie obopólnie te wzajemne obelgi i rozejdźmy się w spokoju.“

Po przemówieniu jeszcze posłów Suessa i Prombera przeciw wywodowi ministra i po przemówieniu referenta za rezolucją, przyjęto rezolucję wraz z całym budżetem ministerstwa oświaty, poczem przystąpiono do obrad nad budżetem ministerstwa skarbu.

Polacy na Ukrainie.

Z Kijowa p. *Russkij-Strannik* (Koczetow) napisał do *Nowego Wr.* o kontraktach. Zaczawszy od pogody, rzucił się na żydów, a potem, cisnąwszy na nich parę grotów nikłego dowcipu, wystąpił przeciw żywiolowi polskiemu z wyrzutem, że ten żywiol dotąd istnieje w Kijowie — ba! nawet węgole, że istnieje. Dziwi się autor korespondencji, iż główne ulice Kijowa polskimi zajęte są obecnie powozami. A w domu też. kontraktowym! Tam sklepy i magazyny polskie, o firmę zaś rosyjską tak jest trudno! P. Koczetow zdołał ledwie jedną znaleźć: w kącie jakimś

stała szafka z grzebykami oraz innymi wyrobami rogowymi, i nad szafką ujrzał korespondent deszczułkę z napisem: „Iwan Kostylnikow“. Mówiąc o bardzo znacznym podskoczeniu cen lokali w porze kontraktowej, p. *Russkij-Strannik* obwieścił czytelnikom swoim, że przedtem za numer w hotelu płacił rs. 3 dziennie, wszakże podczas kontraktów, nie chcąc wydawać po rs. 15, przeniósł się do innego numeru o jednym oknie na piętrze drugim i płaci — zawsze dziennie — rs. 5. A w hotelu tym znowu! „Płynnie szampan, piwo i mowa polska, rzadko przepłatana niemiecką“ — żali się *Strannik*. O Rosjanach nikt ani pomyśli, jakby sobie wszyscy dokąd odjechali. — „Nie, panowie, mówcie sobie, co chcecie — woła w końcu autor listu — „nabieram coraz mocniejszego przekonania, że istotnie *Polska nie-tolko nie sginieła, no i nie sginieł, dopokąd pod rosyjskiem znajdować się będzie panowaniem*.“ — Tu stoi w nawiasach wykrzyknik, w który zapewne redakcja *Nowego Wr.* zaopatrzyła spostrzeżenie p. Koczetowa. „Że nie tylko w Polsce, ale nawet w tym kraju, „odwiecznie rosyjskim“ *panujut Polaki, a nie my*, można się na to oburzać, ale nie konstatować tego niepodobna. *Beati possidentes!* Czy uznacie panowie nieomyślność tego wyrzeczenia, czy nie uznacie, fakt zawsze pozostanie faktem.“

Niemcy w Afryce.

W niemieckich kolonjach nad rzeką *Kongo* zbuntowało się kilka pokoleń murzyńskich. Miejscowości *Hikory Town*, *Lok Prisos*, *Josstown*, *Moskoko* i *Belltown* zostały spalane, a krajowcy kryją się po lasach. Król murzyński *Bell* uciekł i mimo namowy Niemców, obawia się powrócić do swego kraju. Niemcy zawezwali naczelników *Lok Prisos* i *Green Jess*, żeby się stawili celem zawarcia z nimi spokoju, odpowiedzieli jednak, iż nie stawiają się jak długie Niemcy nie wydadzą im dwóch oficerów jako zakładników. Niemcy jak niepyszni masieli zgodzić się na to, a obecnie toczą się już rokowania.

Zbiegły król *Bell* jeden sprzyja Niemcom. Tym, którzy go odwiedzali, okazywał on liczne listy z Niemiec, w którym rozmaici ludzie wyrażają mu sympatię i podziękowanie. Jeden z tych listów wystosowany był przez grono „burszów“, uniwersytetu w *Getyndze*, w którym bursze wyrażają nadzieję, że wkrótce powitają poddanych jego królewskiej mości, jako kolegów uniwersyteckich. *Admirał Knorr* zajmuje się przywróceniem porządku i ukaraniem „rozbójników“. *Dyrektora* faktorji niemieckiej *Pantenus*a, zabili murzyni w sposób jak najbardziej barbarzyński. Sprawców morderstwa nie schwytano, tylko niewolników, którzy brali udział w obrabo-

PROLOG

do poematu dramatycznego pt. „Tragedja myśli“).

Poeta.

Bodajto los piewcy! Sztuka się przeżyła;
Patrz na poetę jak na dziada z lirą
Lub na arlekina, co w sukience zblakłej,
Strojny w nędzne blaski, tłum jarmarczny bawi.
Sztuka i jej wierni zasychają zwolna
Na kształt roślin, którym odebrano wodę.
Jednak spiekle usta i zsiniałe członki
Tęzną nadzieją zawsze: to nie śmierć, lecz letarg!
Jeszcze popłyniemy pełną falą życia,
Na perlistych grzbietach różeczkę naszą wzniesiemy!

Uczony.

Bracie smutny! Podnieś czoło swe stroskane.
Patrz! Wiedza i sztuka to rodzone siostry,
Córki czynnych zmysłów i płodzącej duszy,
Obie istnieć będą, póki będzie istniał
Rodzaj ludzki. Pierwsza, jakby z kruszcu lana,

*) Poemat ten, którego treść rozgrywa się w Wenecji i Rzymie około r. 1600 i w którym przychodzi kilka historycznych postaci, a między innymi *Giordano Bruno*, *Beccaria* i inni znajduje się obecnie w druku i wkrótce już okaże się w całości na widok publiczny. Ponieważ poemat pisany jest przez młodego, nieznanego dotąd autora, podajemy prolog, z którego czytelnik pozna, że w autorze jego, bądź co bądź musimy powitać talent niepowszedni.

Na spizowem czole nosi piętno myśli
Poważnej a wiecznej. Druga, jakby z piany
I wonnego kwiecia wdzięcznie ulepiona,
Świetna i promienna — дума, marzy, nuci.
Obie postępują wraz z rodzajem ludzkim
Krocząc przez eony. Jenó, że silniejsza
I podąża rychlej i speczywa radziej;
A jej siostra piękna wśród słonecznych żarów
Wytechnąć musi, choćby na spalonych kwiatach...

Poeta.

Tak, wyście przed nami. Nowych trzeba skrzydeł,
Byśmy w rączym locie z wami się zrównali.
Kiedyż znowu wspólnie zdołamy przyświecać
Ludom naszym?

Uczony.

Zbliźmy się przyjaźnie wzajem;
Złączmy nasze dłonie i spróbujmy dzieła,
Które, raz poczęte, wzrosnie i dojrzeje.
Niech płód wiedzy ludzkiej skąpie się w promie-
[niach
Sztuki twej powabnej, niech w jej barwach świeci;
Sztuka niech się wzbije na wyżyny wiedzy —
Tam zaczerpnie życia i powróci zdrowsza.
Siła niech się złączy z wonią i blaskami,
Słodycz — niech osiędzie na obliczu prawdy:
Takie stworzym dzieło, które dla myślących
Urok pewien zawrze, a dla tych co marzą,
Hojną arabeską zdobne wskaże szaty.
Może i ów badacz, co zamknięty wałem
Książ swych, pędzi życie oschłe i ponure,
Sięgnie po pęk kwiatów, który mu rzucimy.

Poeta.

Słowa twe wznecają dziwny żar w mych piersiach.
Niegdyś czyni miecza sławili minstrele,
Dziś dla czynów myśli weszła pora chwały.
Ach! obrazy wielkie snują się przedemną,
— Boski szal mnie ujął: będę znowu tworzył!

Uczony.

Uchwycę płynne złoto, które tkwi w natchnieniu,
Wlej je w formy piękna, ożyw rytmicznością.

Poeta.

Patrz! już utwór rośnie: bo w jednostkach naród,
A w narodzie ludzkość cała się odbija.
W duszy mej odczuwam całą myśl ludzkości,
Jak powstawszy, rośnie, walczy i zwycięża;
Czuję prąd potężny, który ją unosi
Do pewnego celu; widzę siły wsteczne,
Które myśl ludzkości więżą i wstrzymują;
Widzę, jak na żywych człowieczeństwa licach
Zjawia się zwątpienia i przeczenia bladeść
Złowieszczą; i widzę, jak los pokolenia
Niejasny współczesnym, w dziejach występuje.
Walka myśli ludzkiej jest tą samą zawsze:
Rysy jej uchwycę tworząc dzieło sztuki.
Chciałbym tworzyć kształty, jakie rzeźbiarz tworzy
Płone i uchwytnie; chciałbym dłużej pisać!

Uczony.

W sztuki twej skarbnicy znajdziesz takie kształty;
Są utwory słowa, co plastyczność kształtów
Potęgują życiem. Niechaj treść rozległa
Nie rozpiera formy, jaką lubi sztuka.

waniu faktorji. Knorr skazał każdego z nich na 50 nahajów.

„Cywilizowani“ Niemcy wprowadzili jednak tę zmianę w miejscowych zwyczajach, że zamiast wyliczyć naraz 50 nahajów, biją jednego dnia 25, a drugiego 25, przyczem *il va sans dire*, że skazany przez 24 godzin jest skrepowany. Jak łagodną jest taka egzekucja wynika już z tego, że jeden z skazanych Mango Agna, eswebodziwszy się z kajdan, wolał na pewną śmierć rzucić się w wodę, aniżeli przyjąć tę łagodną karę cywilizatorów.

Podczas kiedy Niemcy w ten sposób starają się o wzmocnienie swego wpływu, podnoszą się głosy niezonych, które wręcz zaprzeczają jakoby kolonje afrykańskie kiedykolwiek Niemcom pożytek przynieść mogły. Mianowicie dr. Fischer znakomity znawca stosunków tamtejszych, twierdzi, że Europejczycy z powodu ciągłej febrzy żyć tam nie potrafią, i że ziemia tamtejsza nie produkuje nic na eksport. Handel kością słoniową, według Fischera, dawno już ustał, z powodu, że słonie cofnęły się do wnętrza kraju. Stanley twierdzi wprawdzie w swoim dziele, że z nad Kongo eksportować można bawełnę, cukier i kość słoniową, dr. Fischer jednak przedstawia to wszystko jako wybrzyk fantazji, w niczem nieodpowiadający rzeczywistości. Również twierdzi Fischer, że gospodarstwo plantacyjne dla kawy i zboża nie ma tam najmniejszej racji bytu. W ten sposób Niemcy nabyliby kolonje, z których eksportować nie można nic, a do których importować mogą tylko — nahaje.

Podróżnik Vambery o Heracie.

Nie ulega wątpliwości, iż z wypadków dokonywających się na szerszej widowni politycznej, najwięcej przyciągają dziś ku sobie uwagę wypadki dotyczące bezpośrednio lub pośrednio W. Brytanję. Naprężenie sytuacji stało się tak wielkie, iż każdy najmniejszy fakt spełniający się w Anglii nabiera doniosłości politycznej a Sudan i Herat, owe dwie tak oddalone od krańców Europy miejscowości wyrzuciły wcale nie wpływ wcale nie podrzędny na dalsze losy polityki europejskiej.

Bądź co bądź położenie stało się wielce ciekawem. Herat, Afganistan, Sudan, Chartum, wreszcie najbliższy Egipt znajduje się u wszystkich dziś na ustach, a żadne z młodych pokoleń nie miało dotąd tak ułatwionego zapoznania się z geografją wnętrza Azji i Afryki jak dzisiejsze. Można też tę doprowadzoną do większej jeszcze doskonałości odnajdą i pokolenia starsze, natrafiając niemal na każdej stronicy drukowanego słowa obszerne traktaty o stronach, o któ-

Niech wspaniały spokój, z jakim Hellen tworzył,
I potężna siła albiońskiej sztuki
Staną u kolebki dzieła twego.

Poeta.

Znowu

Sztuka zdrojem siły będzie dla zmęczonych.
W niej mężczyzna pozna siłę swą i — słabość,
I kobieta ujrzy obraz swej istoty:
Człowiek się nauczy zostać życia mistrzem.
Dawno już przebrzmiały dźwięki owych pieśni,
Które rozpacz serca i zbłądzenie myśli
Uświetniały. Zdrowie wraca do żył sztuki;
Chery niechaj walczy, a zdobędzie życie!

Uczony.

W pięknie szukaj prawdy. Wybujałość wszelka,
Chociażby z piękności zbytku pochodziła,
Będzie chorobliwą.

Poeta.

Jam wpatrzony w prawdę;
Piękno mimowoli tryska mi z pod palców.
Jednak błędzą owi, co powabów zbytkiem
Brzydząc się, wynoszą prawdę ponad piękno,
Lub brzydotę samą czynią swoim bóstwem.
Sztuka jest harmonią; niechaj piękno z prawdą
Wiernie sprzymierzone spleją się powabnie.
Taką była sztuka, taką będzie wiecznie —
Półki zdrowa; cel jej nigdy się nie zmieni.
Sztuka, jak religia, jest wytworem duszy,
Co chce wierząc, kochać: bóstwa się zmieniają —
To co jest prawdziwym, wiecznym i powszechnym,
Postać swą uchwytą przyobleka w sztuce.

rych zaledwie rzadki podróżnik gdzieś kiedyś wspomniał. Wiadomościami o nich przepelnione są szpalty wszystkich gazet, kompetentniejsze jeszcze o tymże samym przedmiocie zdanie wygłaszają i ludzie fachowi, a opinia tych ostatnich w sprawie będącej w toku, zasługuje, ażeby się z nią bliżej zapoznać.

Do rzędu takich powag kompetentnych należy znany podróżnik Vambery, którego artykuł w sprawach średnio-azjatyckich zamieściła niedawno monachijska *Allg. Ztg.*

Posłuchajmy, co w kwestji Heratu powiada słynny uczony.

Kiedy w r. 1856 szach perski zawładnął niespodzianie Heratem — tak rzecz swoją Vambery zaczyna — wiadomość rzeczona nie wywarła najmniejszego wpływu w Europie. Ciało prawodawcze francuskie wypadło nawet z tego tytułu w wysoce wesołe usposobienie, którego płodem był kalambur: „La prise de raïs (d'Herats) par le chat (Szach), a soulevé les souris de la chambre“.

Vambery w pierwszych tych słowach zaznacza różnicę jednego faktu od drugiego, to jest zajęcia Heratu, dokonane przed laty kilkudziesięciu przez Persję od spodziewanego dziś takiegoż zajęcia przez Rosję i z tem większem lekceważeniem mówi o pierwszym, ażeby nadać poważniejsze znaczenie drugiemu.

Zastrzegłszy się następnie co do bezstronności sądu i traktowania rzeczy zupełnie obiektywnie, uczony podróżnik przechodzi do właściwej kwestji, czyli etnograficznej granicy stanowiącej obecnie przedmiot sporu pomiędzy Anglią a Rosją.

Niemniej Vambery od pierwszej zaraz chwili staje po stronie angielskiej. Doradza on gorąco Anglikom oprzeć się wszelkimi siłami dalszemu zajmowaniu przez Rosjan Pul-i-Chatumu i posuwaniu się tychże ku Pendze. Zajęcie tej ostatniej miejscowości — powiada on — odda Rosjanom klucz do północnej części prowincji Heratu, a stanowisko w Pul-i-Chatumie, które bezwątpienia rozciągnie się do gór Borchuckich, doprowadzi ich do odległości nie więcej jak mil 10 od bram samego Heratu. Anglicy więc nie mogą pozwolić na oznaczenie granicy z biegiem Kuszki niewielkiej odnogi Murgabu. W przeciwnym bowiem wypadku Herat zostanie jakby otoczonym forpocztami rosyjskimi i owdanie nim nie może przedstawiać dla Rosjan najmniejszej trudności.

Tak wykazawszy Anglikom ze strony geograficznej niebezpieczeństwo grożące Heratowi, jeśli Rosjanie nie ustąpią z Pul-i-Chatumu i wezmą Pendzę, Vambery dowodzi dalej, iż rozszerzenia Rosji co do Saryków i Solarów „de jure“ nie są uzasadnione. Sarykowie, twierdzi on, osiedlili się w dolinach północno-zachodniej części Paropamisusa zaledwie lat temu dwadzieścia w skutek wygnania ich z Merwu przez Tekińców; co zaś do Solarów, ci osiedleni zostali na lewym brzegu Heri Ruda przez rząd perski przed trzema czy czterema laty, kiedy również Tekińcy wygnali ich z południowej części Merwu.

Uczony podróżnik przyznaje wprawdzie fakt iż dla Rosji w interesach jej misji cywilizacyjnej w Azji środkowej niezbędnem jest utrzymywanie na wodzy Saryków, jednocześnie wszakże sądzi, że nie ma żadnej konieczności, ażeby misję tę spełniała sama Rosja, a przeciwnie wybornie ją spełnić może Anglia, gdyż afgańczycy w rachubę brani tu być nie mogą.

Vambery śmiało też i otwarcie stawia swoje konkluzje: Anglia winna zająć Herat i to bezwzględnie. Zajęcie to stało się dla niej rzeczą niezbędną, albowiem w danej chwili cała kwestja redukuje się do następującego dylematu: albo Anglicy mają oczekiwać Rosjan w granicach Indji, lub też przeprowadzić odpowiednią naukową granicę. W pierwszym wypadku nie ma najmniejszej racji, ażeby pozostali dłużej w Beludżystanie i przednie ich strażce cofnąć się winny zaraz — w drugim wyrzec się muszą stanowczo planu wytworzenia niezależnego i subsydjowanego przez Anglię Afganistanu, gdyż ten ostatni nie będzie nigdy posiadał dostatecznych sił do oparcia się Rosji. Angielski posterunek w Heracie to rzecz konieczna. Dowierzać dzikim i fanatycznym afganom nie podobna, albowiem i dziś władze afgańskie w Heracie bez względu na rozkazy pochodzące z Kabulu zarówno podejrzliwie patrzają

na Anglików jak i na Rosjan. Pieniądz może też tu odegrać nader ważną rolę i od razu obalić wszystkie projekta angielskich ministrów.

KRONIKA

Kopiec Kościuszki. Na posiedzeniu krakowskiego towarzystwa technicznego w dniu 9go marca br. inżynier Kułakowski miał zajmujący odczyt o kopcu Kościuszki.

Przedstawiwszy historję budowy i konserwacji kopca od roku 1820 aż do lat ostatnich, prelegent wykazał, że ta mogiła z ziemi usypana przez naród swemu bohaterowi jest dziełem sztuki technicznej, śmiało pomyslanem, ale niezupełnie dokładnie wykonanem. Śmiałość pomysłu polega na znacznym stopniu nachylenia boków stożka, dochodzącym 57°, a więc przewyższającym o wiele kąt opłozu ziemi suchej. W tem jest główny powód obrywania się stoków; drugi leży w nierówności podstawy czyli powierzchni gruntu rodzimego, która szczególnie od strony północnej była stromo na zewnątrz nachyloną. Dalej nadmienić trzeba, że mogiłę sypano z początku dorywczo, bez obmyślanego planu i bez zachowania nauką wskazanych prawideł; później wprawdzie usiłowano wprowadzić pewną systematyczność w robotach, lecz już rdzeń kopca był wadliwie usypany. Wreszcie niemniej szkodliwy wpływ na stan mogiły wywiera brak odpływu dla wody atmosferycznej, która murem fortyfikacyjnym ściśle odgraniczona, nie ma ujścia i zawilgaca podstawę kopca.

Uważając zmniejszenie pochyłości boków stożka za niedopuszczalne, gdyż na niej polega właśnie charakter monumentalny mogiły, inżynier Kułakowski doradza wykonanie następujących robót ochronnych dla zapobieżenia niestannym a nieraz kosztownym naprawom. Woda atmosferyczna ujęta będzie drenami z kamienia, ułożonego w postaci skarp ze sobą połączonych, a następnie rurami wprowadzona za obręb muru fortecznego. Skarpy te, jakkolwiek na sucho murowane, będą nadto działać na wzmocnienie ścian kopca, a przykryte darnią nie będą wcale psuły jednolitej powierzchni zielonej stożka, który będzie nadto obsiany trawami ułatwiającymi spłynięcie wody. Próbę tego rodzaju wykonał już prelegent w roku zeszłym za zezwoleniem komitetu pomnika Kościuszki, który mu konserwację tej pamiątki narodowej porzucił.

Odczyt inżyniera Kułakowskiego, objaśniony licznymi planami przyjęty został z wielkim uznaniem. Nastąpiła po nim ożywiona rozprawa, która się skończyła wyrażeniem życzenia, by wykład tak zajmujący wydrukowany został w czasopiśmie technicznym, dla umożliwienia publicznej dyskusji w przedmiocie, ogół nasz tak żywo obchodzącym.

Loterja polska na dochód zakładu św. Kazimierza w Paryżu. Dla poinformowania czytelników, jak sprawa ta stoi dzisiaj, przytaczamy parę szczegółów złożonych w raporcie z dnia 6go lutego r. b. na posiedzeniu komitetu. Loterja na 300.000 biletów po franku zatwierdzona przez rząd francuski dnia 4go kwietnia 1884 roku, a w obieg wypuszczona d. 10go lipca 1884 r. za pierwszy obowiązek swój uważała ustanowienie agentur na różnych punktach świata, któreby rozprzedaż biletów owych się zajęły. Dotychczas agencje takie zdołano ustanowić oprócz Paryża w Poznaniu, Lizbonie, Genewie, Warszawie, Brukseli, Londynie, San Francisco, Filadelfji, Sidney i Cawparu (w Indjach). Biletów dotychczas rozesłano 74.577, które na pojedyncze kraje rozdzielały się w ten sposób: Do Królestwa Polskiego posłano 20.223, do W. Ks. Poznańskiego 8776, do Galicji 931, do Rosji 323, do Szwajcarii 1510, do Anglii 3144, do Portugalji 232, do Szwecji 122, do Niemiec 73, do Belgji 504, do Rumunji 47, do Włoch 500, do Ameryki 12.602, do Australji 10.000. Pieniądze za bilety sprzedane wpływające, lokowane są w Credit Lyonnais, ale ponieważ termin loterji jest trzyletni, wpłynęło więc ich dotąd nie całe 10 tysięcy franków, a tymczasem potrzeby domu św. Kazimierza są niustające, a pieniądze owych trudno ruszać aż do terminu całkowitej wyprzedaży biletów. Dlatego damy, które raczyły odpowiedni komitet zawiązać, uznały za stosowne, aby oprócz dochodu spodziewanego z loterji, samym jeszcze dobrowolnie na rzecz sprawy się opodatkować, zawiązując także składające komitety wszędzie, gdzie się to da nożynie. Roczna składka na członków komitetów takich naznaczona została w kwocie 6 franków, w ilości więc tak małej, że szczególnie każ-

da Polka dbała o ulżenie cierpień schorzałym starcom i wychowanie młodego pokolenia polskiego, z łatwością ją wnieść będzie w stanie.

Koło literacko-artystyczne we Lwowie odbyło w piątek walne zgromadzenie. Członków liczy ono obecnie 229, a majątku posiada w gotówce 833 zlr. 66 ct., tudzież całe dość wytworne urządzenie czytelnicy własnej. Z balu kostjumowego ofiarowało na cele dobroczynne 650 zlr. Cały zarząd dotychczasowy wybrano na nowo.

Pierwszy numer „Miru“ wyszedł w sobotę. Z artykułu programowego przekonujemy się, że będzie to organ, broniący przedewszystkiem stanowiska unjackiego Rasi halickiej. Wydawcą i redaktorem odpowiedzialnym jest dr. Józef Komarnicki. Czasopismo to odznacza się tem w tutejszej prasie ruskiej, że ma własne telegramy.

Spółka zalozkowa Stowarzyszenia urzędników. (Dokończenie.) Przewodniczący pan radca Bałaban zawiadomił Zgromadzenie, iż dyrekcja nie mogła przeprowadzić uchwalonej zmiany statutów ze względu na dobro spółki. Kiedy bowiem upadły we Lwowie trzy zakłady finansowe, panika odbiła się bardzo niekorzystnie na wszystkich kasach zalozkowych. Jedynie spółka zachowała sobie pełne zaufanie publiczności, która nie tylko nie wycofała wkładów, ale nawet odebrane w innych zakładach pieniądze w spółce lokowała. Wtedy doszła dyrekcja wiadomość, że w razie zmiany statutów, większe instytucje finansowe, a mianowicie kasa oszczędności umniejszylaby kredyt przyznany spółce. Nie chcąc narazić się na tę ewentualność, dyrekcja odłożyła zmianę statutów ad feliciora tempora.

P. radca Gracka imieniem Rady nadzorczej wniósł absolutorjum dla dyrekcji za rachunek i bilans za rok ubiegły. Przyjęto. Po bardzo długiej dyskusji uchwalono również wnioski Rady nadzorczej co do podziału zysku. Tytułem dywidendy otrzymają członkowie 7 procent. Na remunerację dla urzędników spółki uchwalono 1.050 zlr. Trzem wdomow po członkach spółki przyznano zapomogi po 80 zlr., a 2 po 50 zlr. Dalej przyznane Tow. pomocy naukowej 100 zlr. „Sokołowi“ 50 zlr., Towarzystwu dyjetarjuszów 100 zlr., Towarzystwu Bratniej pomocy akademików 100 zlr., pozostałych zaś 35 zlr. pozostawiono na zapomogi do uznania dyrekcji.

Dla uniknięcia rok rocznie powtarzającej się drażliwej dyskusji, uchwalono, żeby na przyszłość Rada nadzorcza proponowała jako remunerację dla urzędników, ryczałtowo pewien procent czystego zysku.

W skład dyrekcji weszli pp. Dziedzicki Ludwik, Gracka Karol, Herbert Adolf, Maksymowicz Franciszek, Miszkiewicz Karol. Na zastępców wybrano: Franza Ferdynanda, Librowskiego Stanisława, Łabęckiego Antoniego. Do Rady nadzorczej na członków weszli pp: Janikowski Tomasz, Łopaczynski Michał, Olpiński Józef i Żebrowski Tadeusz. Na zastępców: Neusser Władysław i Rott Franciszek.

Wystrzałem z rewolworu odebrał sobie życie wczoraj o godzinie pół do 9-tej K. S., praktykant Namiestnictwa i porucznik rezerwy, pod I. 1. ul. św. Szymona zamieszkały. Powodem samobójstwa ma być pojedynek amerykański.

Pies podejrzany pokąsał wczorajszej nocy o godz. 11. żołnierza policyjnego, Ostrowskiego, stojącego na posterunku w alicy Pańskiej. Pokaleczonego mocno w obie nogi policjanta oddano do szpitala.

Z życia towarzyskiego. Onegdaj odbyły się we Lwowie zaręczyny p. Noseka, porucznika artylerji, z panną Julją Schneider, córką właściciela kawiarni.

Mianowania. Rada szkolna krajowa zamianowała Michała Jana Hędrzaka rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Ulanicy. — Profesor i kierownik trzeciego gimnazjum w Krakowie, Karol Brzeziński, został mianowany dyrektorem tegoż gimnazjum. Adjukt sądowy w Krakowie, dr. Władysław Polityński, został mianowany sekretarzem rady przy wyższym sądzie krajowym w Krakowie.

— General porucznik ks. Leopold Croy, komendant 30 dywizji pieszej, przeniesiony w tym samym stopniu do 10 dywizji pieszej; a generał-major hr. Rudolf Lenk Wolfsberg, dyrektor artylerji 3 korpusu, mianowany komendantem 30 dywizji pieszej. — Porucznik pułku ułanów nr. 3, Mieczysław hr. Ledóchowski, przydzielony do służby przy boku arcyksięcia Ottona.

Tow. św. Józefa z Arimatei. Doroczne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa św. Józefa z

Arimatei odbędzie się we wtorek dnia 17. marca b. r. o godzinie 4 po południu w kancelarji reko-dzielnicy w ratuszu. Porządek dzienny: 1) Zagajenie i odczytanie protokołu z ostatniego walnego Zgromadzenia, 2) Sprawozdanie z czynności Wydziału, 3) Sprawozdanie kasowe, 4) Wybór prezesa, 12 członków Wydziału i 6 zastępców. Prezes ks. Zygmunt Odelgiewicz, sekretarz Zenon Rojek.]

Dla biednego stojarza H. ulica Słoneczna l. 37, otrzymaliśmy od Kapci i Melci 2 zlr., od pp. Wandy i Jadwigi 6 zlr., od p. Stanisława Wojciechowskiego 1 zlr.

Nadzwyczajne zgromadzenie członków Stowarzyszenia „Gwiazdy“, odbędzie się dziś o godzinie 3. po południu. Na porządku dziennym rezygnacja p. Franciszka Głodzińskiego, z godności prezesa i kuratora tegoż Stowarzyszenia.

Pomnik Mickiewicza. JE. pan Paweł Popiel, przewodniczący jury, złożył w dniu wczorajszym na ręce prezydenta dr. Szlachtowskiego, protokół ocenienia modeli na pomnik Mickiewicza, który ze względu na swą obszerność natychmiast do druku oddanym został.

Nowa fundacja dobroczynna. Hr. Karol Czarniecki złożył 7.000 zlr. w austriackiej rencie srebrnej, na przytułek sierocych kobiet starych na Blichu w Krakowie. Akt donacyjny opiewa: „Napotkałszy tu na Blichu zaczątek wielce użytecznego zakładu, mianowicie domu przytułku dla osieroconych starych kobiet, który z woli fundatorki jego s. p. Anastazji Sołtykowej, miał być oddany pod dźwierzchność i kierunek tych cichych służeńniczek cierpiącej ludzkości, nazwanych Siostrzyczkami ubogich, a spotykanych dla swej wielkiej użyteczności już we Francji i Belgji i po wszystkich wiejskich gminach, a chcąc się przyłożyć do tego dzieła miłosierdzia i z niem także heid Bogu w bliźnich złożyć, upewniam zakładowi temu, co mu jeszcze braknie, mianowicie gotowy fundusz na podtrzymywanie go. Daje na więc, na własność i żelazny fundusz 7.000 zlr. w austr. rencie srebrnej, z procentowemi kuponami od 1. stycznia 1884 r., mającemi dla bezpieczeństwa wycofać się z kursu i pozostawać zawsze depozytem w kasie m. Krakowa, a to z takim przeznaczeniem, iż z 294 zlr. ich każdorocznego procentu wyznaczam 250 zlr., (tj. 1.000 zł. polskich) na każdoroczne wydatki, pozostającą zaś resztę 44 zlr. na wieczystą ich kapitalizację w celu ciągłego zwiększania funduszu tego, a więc i coraz większej zeń użyteczności. Opiekę nad nim zdaje i poruczam każdoczesnemu naczelnikowi miasta Krakowa.

Wybory do Izby handlowo-przemysłowej krakowskiej. Do Izby handlowo-przemysłowej krakowskiej wybrani zostali w dniu 11 bm. z małego przemysłu I. okręgu wyborczego krakowskiego, większością głosów: 1) Lord Feliks, właściciel młyna parowego w Tarnowie i Bochni 2.373 gł. — 2) Stockmar Ernest, aptekarz w Krakowie 2.168 gł. — 3) Götz Jan, wł. browaru w Okocimie i Krakowie 2.075 gł. i 4) Dattner, dzierżawca propinacji w Kalwarji i Brodach 2.075 gł. Następnie największą ilość głosów otrzymali: 1) Brnśnicki Władysław, cieśla w Krakowie 764 gł., 2) Kordecki Wincenty, drukarz 718 głosów, 3) Głowacki Wacław, jubiler 697 głosów i 4) Szpakowski Witalis, farbiarz 529 głosów.

Z Winnik donoszą nam: We czwartek tj. 12. b. m. o godzinie trzy kwadrans na 7-mą wieczorem wybuchł w środku wsi Winnik bardzo silny pożar, który zniszczył ze szczytem szopy, pierze i drzewo mieszczącą oraz pokrycie sąsiedniego domu, własnością Ludwika Majewskiego, konduktora pocztyowego będącego. Tylko poświęceniu się gospodarzy winnickich i kolonistów zawdzięczyć należy, że ogień nie pochłonął okolicznych domów. Ośmy to już wypadek ognia od dwu i pół miesiąca, a przy każdym widzimy i podziwiamy energją i gorliwą pracę naczelnika gminy Winnik p. Teodora Markiewicza i komendanta żandarmerji p. Stanisława Derdzińskiego. Fabryka tytoniu nie przyczyniła się do ugaznienia pożaru, choć rozporządza sikawkami i personelem. Gmina powinna pomyśleć o utworzeniu własnej straży ochotniczej.

Stanisławów 13 lutego. (Dwukrotny koncert pp. Jadwigi i Wandy Bulewskich). Pierwszy koncert naszych znakomitych artystek wypadł w najgorętszy czas szalu zapustnego, drugi zaś 12 marca. Że się oba koncerty udały, przyczyną tego jest w pierwszym rzędzie wyborna gra koncertantek i nabyta już w kraju naszym sława, w drugim zaś rzędzie dobre i życzliwe urządzenie obu koncertów przez znanego naszego wiolonczeliste p. Krot-

chwila, który szczególnie na pierwszym koncercie do tego doprowadził, że obszerna sala teatralna była zapelniona. Obie koncertantki sympatycznie były przyjęte. P. Jadwiga, wiolonistka, wykonała z niezwykłą techniką Viouxtempa Balladę i Polones, czarujący uczuciem i spiewnością, przepyszną Sarabandę Handla, okazała biegłość niemałą gry swojej, przesliczny pociąg smyczka i zrozumienie myśli kompozytorów. Niemniejszą wprawę techniczną okazała p. Wanda, pianistka, oddawszy Chopina, Schumana i Beethovena z całą precyzją. Publiczność przyjmowała wszystkie numera hucznie i oklaskami.

Dwie uczy w Krakowie. *Nowa Reforma* pisze: W obiedzie składkowym delegatów Towarzystw rolniczych, wzięło wczoraj udział kilkadziesiąt osób. Uczta odbyła się w hotelu Saskim po skończeniu pierwszego posiedzenia o godzinie w pół do 4. Pan Karol Rogawski w dłuższej toastowej mowie opowiedział dzieje Towarzystwa rolniczego od pierwszych jego zawiązków aż po dzień dzisiejszy i przypominając, że baława Jana Tarnowskiego jest w Dziękowicie, wniósł zdrowie nowoobranego prezesa. Prezes wychylił toast na powodzenie Towarzystwa. Wychyleno także zdrowie nowowybranych wiceprezesów, prezesów Towarzystw okręgowych, członków komitetu i tp. Pan Niedzielski wniósł zdrowie p. K. Rogaskiego, przemawiali pp. hr. Mycielski, Żółtowski, Struszkiewicz, Herman Cses, Stan. Jędrzejowicz, Myciński. P. Rogaski zabierając głos po raz trzeci, wniósł staropolskie „kochajmy się“. Z obiadu pospieszono wprost na posiedzenie.

W nczecie danej wczoraj w resursie dawnej na cześć Władysława Żeleńskiego, wzięło udział około 50 osób. Szereg toastów rozpoczął prezes resursy hr. Feliks Mycielski podnosząc zaszczyt jaki spada na resursę z powodu, iż twórca „Wallenroda“ jest zarazem członkiem tegoż. Przemawiali następnie: hr. Zygmunt Cieszkowski, p. Karol Rogawski, prezes akademji Majer, którego zdrowie wzniesiono z powodu przypadającej w dniu wczorajszym 78 rocznicy jego urodzenia, wreszcie gospodarz resursy p. Czesław Kieszkowski zamknął szereg toastów staropolskim kochajmy się, na które odpowiedział kompozytor „Wallenroda“ z podziękowaniem. Uczta rozpoczęta o 5 skończyła się o godzinie 7 wieczorem.

Wylew wód na Bukowinie. Z Dorna-Watra donoszą, że wskutek ciągłego rozbijania kry za pomocą patronów dynamitowych, udało się ludności miejscowej usunąć wszelkie dalsze niebezpieczeństwo. Woda powraca szybko w łożysko a w chwili kiedy to piszemy, komunikacja jest już prawdopodobnie przywróconą. Wyrządzona szkoda jest niestety, bardzo znaczną.

Towarzystwo czytelników ludowych w Poznaniu wybrało prezesem dr. Szuldrzyńskiego, wiceprezesem B. Leitgebra. Obecny zarząd składa się z pp. ks. Zdz. Czartoryskiego, dr. Jerzykowskiego, dr. Kapścińskiego i dr. Wł. Lebińskiego.

† W Wiedniu zmarła hr. Adela z hr. Stadjonów Lanckorońska i szambelan Kazimierz Zaklika.

W Karwinie zaszło wczoraj nowe nieszczęście. Trzech robotników, zatrudnionych odgrzebywaniem, zostało zasypanych masą kamieni. Jeden z nich stracił życie na miejscu, dwóch zaś odniosło ciężkie uszkodzenia.

Przeciw rehabilitacji Görgey'a. Niedawno temu dwustu przeszło zajmujących wybitne stanowiska w społeczeństwie węgierskiem honwedów z r. 1848 uchwalilo rehabilitację Artura Görgey'a, niegdyś naczelnie komenderującego generała w kampanji węgierskiej. Epilog tej sprawy odegrał się teraz na ogólnem zebraniu trwającym przez dzień cały w wielkiej sali komitetowej. Przewodniczył Władysław Tisza, najstarszy brat ministra prezydenta. Odczytano pismo stowarzyszenia honwedów z Komorna, w którym wezwano zgromadzenie, aby oświadczyło się przeciw rehabilitacji Görgey'a; następnie pismo Szabolcskiego stowarzyszenia honwedów, żądające uznania Görgey'a za „moralnie umarłego“.

Pismo to przyjęte zostało przez obydwa stowarzyszenia oklaskami, lub sykaniem. Przewodniczący zaprojektował usunięcie obydwu tych pism z porządku dziennego, zgromadzenie bowiem nie jest sądem wojennym, powołanym do wydania wyroku na Görgey'a. Jeżeli wniosek ten przyjętym nie będzie, uprasza, aby dyskutowano bez posilkowania się wyrażeniami obraźliwymi. Gdyby zaś dyskusja przybrała charakter namiętny, oświadczył, że opuści zgromadzenie.

Na wniosek dziesięciu członków, odbyło się

głosowanie imienne nad tem, czy sprawa w mowie będąca ma być usunięta z porządku dziennego, czy nie. Zgromadzenie większością ośmiu głosów uchwało przystąpić do debat nad wnioskami dotyczącymi Görgeya. Obrady trwały przez całe popołudnie i prowadzone były w sposób dosyć porywey i namiętny.

Depntowani Tisza, Varady, Ivanka i Kovach przemawiali bardzo przekonująco i pojednawczo, ale napróżno. W końcu przedstawione zgromadzeniu honorów następujące pytanie: Czy zgromadzenie aprobuje wnioski stowarzyszeń szaboles'kiego i komorneńskiego stowarzyszenia? Nieznaczna większość oświadczyła się za powyższymi wnioskami, potępiając postępek tych, którzy urządzili manifestację rehabilitacji, działanie to bowiem dąży do sfalszowania historii i obalamucenia opinii publicznej. Zgromadzenie wydane przed 35 laty przez naród wyrok, że Görgey popełnił zdradę, utrzymuje, a jego samego uznaje za moralnie zmarłego. Po odbytem głosowaniu oświadczył prezydent Władysław Tisza, że zaszczytne i honorowe miejsce swoje, które zajął z taką radością, opuścić musi i to na zawsze. Poczem opuścili zgromadzenie on i jego zwolennicy. Pozostali cheieli natychmiast przystąpić do obioru nowego prezydenta, ale zaniechali zamiaru i rozeszli się.

Upadłości. Leon Ofte we Lwowie, Naftula Repper i Hersch Sternberg w Przemyśle.

Z obozu Mahdiego. Henri Rochefort ogłasza list swego przyjaciela politycznego Olivier'a Pain, w którym ten zaprzecza doniesieniom francuskich dzienników, jakoby piastował urząd ministra Mahdiego. Według tego listu Mahdi w ogóle nie przyjmuje żadnych rad od Europejczyków a Pain bawi przy nim w charakterze zupełnie prywatnym. Usiłowaniam jego udało się jednak nyskać lepszy byt dla jeńców, o których wykupieniu Mahdi ani słyszeć nie chce, obawiając się zdrady swoich tajemnie obozowych. Mimo to Pain nie traci nadziei i zapewnił sobie ze strony kolonii francuskiej w Kairze 500.000 franków, na wypadek gdyby Mahdi przecież zgodził się na wykupno jeńców.

Uduszenie w kanale. Z Meidling pod Wiedniem donoszą z 13 b. m.: Wczoraj o godzinie 10ej wieczorem pięciu robotników spuściło się do miejskiego kanału celem oczyszczenia go. Około północy dały się słyszeć z kanału rozpaczliwe krzyki. Zaalarmowane policję i straż ogniową lecz ktokolwiek próbował wejść do kanału wnet zmuszony był do odwrotu z powodu zabójczych gazów. Wreszcie nadbiegł robotnik nazwiskiem Schnek, którego syn znajdował się w głębi między wołającymi o pomoc. Zaopatrzywszy się w liny Schnek odważnie spuścił się na dół i po chwili wy dobył syna i drugiego robotnika jeszcze żyjących. Przy pomocy kilku innych wy dobył wreszcie ostatnich trzech, ale już jako trupów. Powodem był brak haków żelaznych na ścianach kanału. Robotnicy bowiem odurzeni gazami nie mieli już siły wydrapać się po gołym murze.

Krytyka entuzjazmu. Teresina Tna koncertowała w tych dniach w Helsingforsie a gazeta *Finland* donosi, że entuzjazm słuchaczy doszedł do tego stopnia, iż miejscowa „złota młodzież“ wprzęgła się do powozu artystki i po skończonym koncercie odwiozła ją do domu. Nazajutrz gdy członkowie tej zoologicznej owacji przybyli do restauracji na obiad, znaleźli każdy na swoim talerzu garść owsa a na krześle wiązkę siana. Trudno odmówić słuszności sprawy tego żartu...

Tęsknota. Parę dni temu pan S., zamieszkały w Warszawie, otrzymał, jak donosi *Kurjer Warszawski*, od swego stryja, przebywającego w Ameryce od lat 20-tu, list niezwykłej osnowy. Wychodząca donosi, iż będąc w podeszłym wieku, podkopany przytem cierpieniami i troską, spodziewa się rychłej śmierci. Niewielki, ciężkim trudem zebrany mająteczek, przekazuje p. S., a prosi go o nadesłanie... garści rodzinnej ziemi, którą pragnie mieć pod poduszką w trumnie. W dniu wczorajszym garstka polskiej ziemi powędrowała z Warszawy za Ocean.

Opera przez telefon. Dyrekcja królewskiej opery w Madrycie, ogłosiła abonament roczny na operę przez telefon. Ktokolwiek posiada w domu telefon, może za 500 franków rocznie, co wieczór mieć operę a domiścić.

interesujących szczegółów o artystkach, eo typy szekspirowskie odtwarzały. Pomiedzy innymi znajduje się tam dość obszerna wzmianka o pani Modrzejewskiej.

Portret Jana Matejki, tudzież kopje jego obrazu „Wernyhora“, podaje wczorajszy numer *Leipziger Illustr.-Ztg.*

O termomikrofonie Ochorowicza zamieszcza artykuł sprawozdawczy czasopismo paryskie *Franklin*, wróżąc pomyslną przyszłość wynalazkowi naszego uczonego.

Znany prof. śpiewu Lamperti, znów przeniósł się z Brukseli do Drezna, gdzie z dniem 1ym b. m. otworzył szkołę śpiewa solowego.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

Wiedeń 14 marca. Dziś toczyła się dalej rozprawa nad budżetem ministerstwa skarbu. Przy tytule „Sól“ ks. Ozarkiewicz kreślił ucisk (Bedrückung) ludności wiejskiej wskutek wysokich cen soli, i domagał się utworzenia trafik solnych. Wniosek ten przekazano komisji budżetowej do sprawozdania.

Dr. Biliński ukończył dziś referat o projekcie ugody z Nordbahnem. Mniejszość komisji kolejowej (patrz poniżej) nie sformułowała pismennego sprawozdania, lecz wniosek swój na upaństwowienie, motywować będzie ustnie przez Herbsta.

Petersburg 14 marca. *Journ. de St. Petersburg.* umieszcza dziś uspakajający komunikat w sprawie afgańskiej, i donosząc, że rokowania z Anglią biorą obrót najlepszy, wyraża nadzieję trwałego i rzetelnego załatwienia sporu.

Wiadomości polityczne

Lwów 14. marca. Korespondent tutejszy *Czasu* donosi: Wydział krajowy odniósł się już do ministra skarbu w sprawie zrealizowania obu nowych pożyczek krajowych (120.000 na budowę koszar i 200.000 na wspomnienie gospodarzy powodzią dotkniętych). Aby uzyskać 320.000 zł. w gotówce przez emisję 4 i pół proc. obligacji po kursie przez bank krajowy ofiarowanym (90·20), potrzeba wydać obligacje na 354.800 zł. Wydział krajowy unormował emisję w ten sposób: 388 sztuk po 100 zł., 166 sztuk po 1000 zł., 30 sztuk po 5000 zł. Kurs przez bank krajowy ofiarowany jest o 0·20 proc. wyższy od kursu subskrypcyjnego z r. 1883, a jeżeli się zważy, że nadto oferta banku krajowego uwalnia Wydział krajowy od wszelkich dalszych wydatków, połączonych z emisją za pośrednictwem innych Zakładów kredytowych, to niewątpliwie przynależną być musi zasługa dyrekcji banku krajowego.

W przedostatnim liście podałem sumę bezwrotnych zasiłków, udzielonych do końca stycznia z funduszy rządowych ludności powodzią dotkniętej. Wynosiła ona 259.864 zł. W ciągu lutego wysłano z funduszy rządowych 46.950 złr., więc do końca lutego rozdano razem 306.804 zł. Zapomogi idą dalej, coraz obficiej, w miarę, jak się przednowek uczuwać daje. Tylko asygnaty na sól zostały już zamknięte z powodu całkowitego wyczerpania zapasu (6.000 centar.), który minister skarbu dla powodzian przaczył.

Ruski komitet wyborczy prędko wziął się do dzieła, bo już przystępuje do organizacji komitetów i organów swoich na prowincje. Przewaga staroruskiego żywiołu w komitecie jest widoczną. Między dodatkowe w skład komitetu powołaniami osobistościami znajduje się także redaktor *Prołomu* Markow.

Warszawa 11. marca. Korespondent *Dzienn. Pozn.* donosi: Doczekaliśmy się pierwszej odpowiedzi ze strony rządu na przymusowe bezrobocie w kraju. *Dziennik Warsz.* ogłasza, że rząd wchodząc w położenie fabrykantów i robotników, podjął roboty publiczne i zamówił u Scheiblera w Łodzi 2 miliony arszynów sukna dla wojska.

W tej chwili w Petersburgu znajduje się — Hurko, naczelnik jego kancelarji Kornikow, gubernator warszawski Medem i prezes cenzury warszawskiej Ryżow. Doprawdy, to zjazd nie bez przyczyny. Jakże jednak mogą być powody i cele pobytu Hurki w stolicy caratu, trudno odgadnąć, donoszę więc tylko to, co jest pewnem, a mianowicie: Hurko wnosi o połączenie gubernacji lu-

belskiej i siedleckiej w jedną gubernią, a to w widokach ściślejszego zawiązania stosunków administracyjnych i energiczniejszego popierania prawosławia. Dalej: Hurko projektuje rozciągnięcie ostatniego ukazu agrarnego do powiatów zabużskich, zamieszkałych przez Unitów, celem rozwinięcia w nich własności ziemskiej rosyjskiej. Następnie generał-gubernator warszawski wyjednywa u władz rozszerzenie atrybucji duchowieństwa prawosławnego, ażeby tym sposobem łatwiej osiągnąć „nawrócenie“ Unitów. W związku z tymi projektami pozostaje reforma szkół unickich, mających odtąd służyć za narzędzie rusyfikacji. Wreszcie ma być postanowionem, ażeby we władzach powiatowych i gminnych w powiatach za Bugiem Polacy nie dopuszczeni byli do zajmowania jakichkolwiek posad rządowych.

Poznań 13 marca. Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego przy rozprawach nad wnioskiem posła Junggreena, domagającym się zaprowadzenia w Szleswigu i Holsztynie w sferach urzędowych języka miejscowego ludowego, zabrał głos poseł p. Józef Kościelski i popierał ten wniosek.

Na posiedzeniu zaś sejmu pruskiego przy obradach nad etatem kolei żelaznych przemawiał poseł Ignacy Łyskowski za znizieniem taryf.

Wiedeń 14 marca. Rozprawa budżetowa ma być d. 19 bm. zamknięta.

Przesilenie co do ministra oświaty jeszcze nie zagadzone. Hohenwart, Giovannelli i Klaiech konferowali z Taaffem, któremu oświadczyli, że nietylko ich klub, ale cała prawica jest obrażona mowami br. Conrada z d. 10 i 11 bm. Taaffe przyrzekł zadośćuczynienie, i skutkiem tego była rewokacja br. Conrada z dnia onegdajszego, która jednak prawicy nie zadowoliła. Hr. Taaffe, powołując się na solidarność gabinetu, bierze br. Conrada w obronę, a hr. Hohenwart domaga się jego usunięcia. Narady trwają dalej; od stanowiska, jakie zajmie gabinet, zależy pozostanie br. Conrada na urzędzie.

Komisja kolejowa ukończyła we czwartek obrady nad projektem Nordbahu i wybrała referentem Izby dra Bilińskiego. Herbst i towarzysze sformułowali wniosek mniejszości, wzywający rząd do upaństwowienia tej kolei.

Komisja Izby posłów dla projektu o regulacji rzek galicyjskich odbędzie dziś wieczór znowu posiedzenie po długiej przerwie.

Berlin 14 marca. *Germania* powątpiewa o prawdziwości wczorajszego doniesienia *Kreuztg.* co do obsadzenia arcybiskupstwa gnieźnieńskiego.

Paryż 14 marca. Fort Siaokung został zburzony. Admirał Courbet przygotowuje napad na Macyao.

Telegram generała Briere z Hanoi donosi: Chińczycy widząc komunikacje swoje zagrożone mi przez pozycje francuskie przy Langson, opróżnili Thatka i coinęli się na terytorjum chińskie.

Londyn 14 marca. W Izbie posłów oświadcza Gladstone: Co do oznaczenia granicy afgańskiej toczą się obecnie rokowania z Rosją. Co do posuwania się dalszego Rosjan, zawarto umowę. Że żadna strona nie będzie się dalej posuwała. Uгода ta nie jest spisana w żadnym akcie formalnym i nie ma oznaczonego specjalnie czasu trwania. Rząd postawił sobie za obowiązek, aby całe terytorjum, należące się prawnie Afganom, zostało przy nich.

Times widzi we wczorajszej mowie parlamentarnej Bismarka oznaki, że nieporozumienie anglo-niemieckie z czasów ostatnich jest uważanem w Berlinie zarówno jak w Londynie za ukończone. Mowa ta w połączeniu z oświadczeniami Gladstona zatrze niewątpliwie wszystkie ślady ostatniego, godnego pożałowania, nieporozumienia.

Zgromadzenie parnelistowskich członków Izby gmin przyjęło rezolucję, ogłaszającą odwiedzinę przez księcia Walji Irlandji za niestosowne i zalecającą mieszkańcom i reprezentantom Irlandji, aby zdala się od przyjęć trzymali.

Departament wojny nakazał, aby arsenały w Bombaju i Bengalu amunicję wszelkiego rodzaju trzymały w pogotowiu. Postanowionem zostało także poczynienie przygotowań dla mobilizacji dwóch korpusów armji, każdy z nich ma się składać z 28.000 piechoty, 8000 kawalerji i 90 armat. Admiralicja stawia flotę transportową w stan pogotowia.

Londyn 14. marca. Z Kairu donoszą, że akcja wojenna angielska prawdopodobnie skończy się

Teatr, literatura i sztuka

On Shakespeare's roman. Monografia, wydana pod tym tytułem przez Lady Martin, zawiera kilka

na tem, że generał Graham od wybrzeża ruszy na Osmana Digmę, i zniósłszy obóz jego pod Tamonileh, zajmie Sinkat i zostanie tam aż do jesieni, poczem rozpocznie marsz na Berber. Ruch ten ma odciać Osmanowi dowóz amuniej, broni i żywności. Czy plan ten uda się, zobaczymy.

Pomimo przyjaznych zapewnień Staal'a, ambasadora rosyjskiego, Rosja nieprzyjęła warunków Anglii, żądającej, aby Rosja swe wysunięte strażnice cofnęła do linii Sarateh. Rosja upiera się przy tem, że pozycje zajęte leżą po za Afganistanem. Tymczasem jednak Lamsden zajął Khombou (z tamtej strony wąwozu Robot w górach Barkut) a inżynierowie ufortyfikowali Pendżab i Herat. Daily Telegraph donosi o marszu potajemnym Rosjan i wysłce wielkich mas wojska rosyjskiego od morza Kaspijskiego na wschód.

Rhodus 13. marca. Cesarzewiczowstwo austrjackie przybyli tu dzisiaj po dwudniowym pobycie na Makri; gdzie urządzono polowanie. Cesarzewiczowstwo zwidzą Lindo, a następnie udadzą się do Pireu.

Kair 13. marca. Według „Ajencji Havasa“ liczni oficerowie i garnizony Kairu i Suakimu otrzymały polecenie, aby były w pogotowiu do odjazdu do Indji.

Stambuł 14. marca. Wiadomości urzędowe sprowadzają rozruchy w Albanji do bardzo drobnych rozmiarów. Małe starcie z wojskiem nastąpiło pod wioską Zor.

Gospodarstwo przemysł i handel

Hodowcy koni, mający do zbycia ogiery, mogą się w ciągu miesiąca kwietnia zgłaszać wprost do ministerstwa rolnictwa.

Kraków, 13go marca. Pomimo osłabień na targach zagranicznych, ceny przecież z ostatniego targu utrzymały się i na dzisiejszym targu Kleparskim. Obrót nie wielki, tendencja słaba. Wywóz do Niemiec mały.

Płacono: za pszenicę żółtą w wadze 100 kilogramów od 7:90 do 8:40 zlr.; czerwoną od 8.— do 8:60 zlr.; białą od 8.— do 8:50 zlr.; żyto piękne od 7:30 do 7:50 zlr.; pszenicę od 7:10 do 7:35 zlr.; jęczmień piękny od 7:90 do 8:25 zlr.; pszenicę od 7.— do 7:50 zlr.; owies od 7:50 do 7:90 zlr., groch od 9:50 do 11:50 zlr.; fasola od 11:25 do 13:50 zlr.; wyka od 5:75 do 6:50 zlr.; kukurudza od 0.— do 0.— zlr.; prosa od 7:25 do 7:50 zlr.; jagły od 12:50 do 13:50 zlr.; tataraka od 7:75 do 8:25 zlr.; rzepak od 12:25 do 12:75 zlr.; konioczne czerwoną od 40.— do 50.— zlr.; białą od 37.— do 45.— zlr.

Dyspozycja obiadowa

na tydzień.

Niedziela.

I. Zupa grzybkowa. Pułarda z ryżem. Polędwica z sałatą. Chrust. II. Zupa grzybkowa. Cielęca pieczeń z nadziewką. Naleśniki z serem.

Poniedziałek.

Barszcz zabielań. Móżg w muszlach. Geś z sałatą. Ciastka francuskie z konfiturami. Barszcz szary. Wierzowa pieczeń z kapustą. Leniwe pierożki.

Wtorek.

Rosół z pulpetami. Sztuka mięsa zapiekana z chrzanem. Szcupak smażony. Kalafior z masłem. Rosół z kluseczkami. Sztuka mięsa z ogórkami. Gołąbki z mięsem.

Środa.

Zupa kalafiorowa. Pasztetki z gęsią wątróbką. Indyk z sałatą. Tort lincki. Kapuśniak. Huzarska pieczeń. Pierogi z bryndzą.

Czwartek.

Zupa perłowa. Omlet z szynką. Rozbif. Koch czekoladowy. Rosół z makaranem. Sztuka mięsa z sosem. Pralucha z bryndzą.

Piątek.

Zupa rybia. Kawior i sardynki. Szcupak z jajem. Makaran z serem. Powidlanka. Szcupak smażony. Kluski z serem.

Sobota.

Zupa grzybkowa. Pasztetki z móżgiem. Bifsztyki z jajem. Omlet z konfiturami. Zupa kminkowa. Wędzonka z grochem. Pierożki z bryndzą.

Teatr hr. Skarbka

Dzisiaj o godz. pół do 4. Boocaccio opera komieczna w 3 aktach Soupego wieczorem Kean komedia w 5 aktach A. Dumas'a.

Muzeum zakładu narodowego Ossolińskich od godziny 10 do 1 codziennie; popołudniu zaś od 3 do 5 we wtorek i piątek. Wstęp wolny.

Muzeum imienia Dzieduszykowiec otwarte w niedzielę od godziny 10 do 1, w środę i sobotę od godziny 11 do 3.

Muzeum przemysłowe w ratuszu codziennie od godziny 9 do 6; w poniedziałek 50 ct. w inne dni 30 centów.

Lwów, z Izby handlowej 14. marca 1885.

Table with columns: Akeje za sztukę bez kuponu bieżącego, płacą, żądają. Includes items like Kolej gal. Kar. Lud., Banka hypot. gal., and various listy zastawne.

Kurs giełdy wiedeńskiej

Table with columns: Wiedeń dnia 14. marca 1885., Dzisiaj, Z dnia. Lists various exchange rates and prices for goods like Losy alpejskie, Akeje węg. banku kred., etc.

Wiedeń d. 14. marca 1885.

Table with columns: Akeje kredytowe, Berlin, d. 14. marca 1885., Rosyjski rubel papierowy, etc.

Telegramy targowe z dnia 14. marca.

Wiedeń: Pszenica za 100 kilo 8:25-50 zlr. żyto — zlr. Okowita 27:25-50 zlr. Peszt: Pszenica za 100 kilo 8:21-23 zlr., rzepak — zlr. Berlin pszenica 167 m., żyto — m., okowita 42:80 m., olej rzepakowy 50.— m. Paryż: Mąka za 159 kilo 47:80 franków olej rzepakowy — okowita — fr.

Nafta. Wiedeń 14. marca: 13:25 do 13:50. Bremen 7:20 do —.— Hamburg: 7:33 na luty 7:20. — na listopad marzec 7:70. Antwerpja: na luty 17 1/2. Nowy-York: 7 1/2. Filadelfja 7 3/4.—.

Przyjechali do Lwowa d. 14. marca 1885.

Hotel FRANCUZKI. C. Kümmerer z Wiednia, W. Pomezana z Wiednia S. Koritschoner z Wiednia, J. Skrzyszowski z Hlebowie, R. Kalita z Kurowiec, J. E. Spiegel z Wiednia, W. Myszkowski z Nadyby, H. Lang z Liskowatego, W. Orzechowicz z Kalników, J. Bellak z Wiednia, S. Kertel z Wiednia, J. Moller z Tryjestu, M. Skrzyszowski z Kurowiec, M. Schwarzkopf z Odessy.

POCIĄGI KOLEJOWE

C. k. Generalna dyrekcja austr. Koleji państwowych.

Wyciąg z rozkładu jazdy

ważny od dnia 15. Lutego 1885.

Podług zegaru peszteńskiego. (20. minut później.)

Odjazd ze Lwowa:

O godz. 6 min. 40 rano, pociąg mieszany do Stryja... " " 11 " 25 przed południem, pociąg osobowy do Stryja, Stanisławowa, Drohobycza, Borysławia i Chyrowa.

O godz. 6 min. 45 wieczór, pociąg mieszany do Stryja, Stanisławowa, Husiatyna, Drohobycza, Chyrowa, Zagórza i Zwardonia.

Przyjazd do Lwowa:

O godz. 8 min. 39 rano, pociąg mieszany ze Stryja, Stanisławowa, Chyrowa, Zagórza i Zwardonia O godz. 4 min. 17 po południu, pociąg osobowy z Stryja, Stanisławowa, Drohobycza, Borysławia Chyrowa.

O godz. 1 min. 39 w nocy, pociąg mieszany z Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Drohobycza, Borysławia, Chyrowa i Zwardonia.

Nadesłane

Pain-Expeller z „kotwicą“! W obecnej ostrozmiennej porze roku zasługuje doświadczony domowy środek ten na szczególniejszą uwagę i przypomnienie. Zarazem jednak nadmienić wypada, że znane zdumiewające skutki w goścu, reumatyzmia, zaziębieniach itd. itd. osiągnięte zostały jedynie za pomocą prawdziwego „Pain-Expelleru z kotwicą“. Należy przeto przy zakupnie tego preparatu baczyć dobrze, czy opatrzony jest znakiem fabrycznym „czerwona kotwica“, wyrobu zaś bez tego znaku, jako nieprawdziwego, nie przyjmować! Pain-Expelleru dostać można po cenie 40 lub 70 centów — stosownie do wielkości flaszki — we wszystkich prawie aptekach krajowych.

F. Ad. Richter i Sp.,

ces. król. dostawcy nadworni i właściciele apteki w Wiedniu. Centralny skład na Austrię: Dra. Richtera apteka pod „Złotym Lwem“ w Pradze 1, Niklasplatz 7.

Adwokat krajowy

Dr. Jakob Reiss

otworzył kancelarję we Lwowie pod I. 22 ul. Jagiellońska.

Taniej jak w składach wiedeńskich.

Pierwsza spółka szewców lwowskich przy ul. Wekslarskiej, l. 7, (dom Kapitulny)

Magazyn obuwia dla mężczyzn, dam i dzieci.

Przyjmuje wszelkie zamówienia i naprawy tak z prowincji jak i miejscowe. wykonując takowe **po cenach umiarkowanych** i w najkrótszym czasie. — Liczy na poparcie szanownej publiczności.

ZARZĄD.

4 listy zastawne BANKU KRAJOWEGO

zabezpieczone w myśl statutu na pierwszej połowie wartości hipoteki mającej ustawą przyznane **bezpieczeństwo** popularne, a nadto **jedynie**, które posiadają **gwarancję krajową**

Król. Galicji i Lodomerji wraz z W. ks. Krakowskim, są dziś najkorzystniejszym walorem lokacyjnym.

Przy obecnym kursie przynoszą zlr. 4.90 ct. rocznego dochodu od zlr. 100 i premię zlr. 8.50 ct. przy wylosowaniu.

Listy te są **jedynie** w kraju, które istnieją także w sztukach po zlr. 50. co ważnym jest dla **drobnych** kapitalistów.

Listy te są do nabycia we wszystkich kantarach krajowych, Zastępstwach Banku krajowego i na giełdzie wiedeńskiej. (94)

PIECE KAFLOWE

porcelanowe białe i ozdobnie dekorowane, tudzież piece kaflowe zielone, brunatne i majolika, ze słynnej fabryki p. p. L. & C. Hardmuth w Budweis i z Głuska, utrzymuje w wielkim wyborze **po niższych cenach** na składzie

ARNOLD WERNER
we Lwowie (ul. Sobieskiego l. 3). (195)

Sławne suche prasowane drożdże

z fabryki

Ad. Ig. Mautnera i Syna w Wiedniu,
jedynie pewne i niezawodne w pieczywie.

Główny skład dla Galicji w handlu

Karola Ballabana we Lwowie.

Kaskawe zlecenia na święta wielkanocne upraszam jak najrychlej, aby najdalej dnia 29. lub 30. marca wysyłki skutecznie można.

UWAGA. Ponieważ tego roku wszystkie święta w jednym tygodniu przypadają, to potrzeba będzie nadzwyczajna i wczesne zamówienia z tego powodu dla mnie bardzo pożądane.

Materje na ubrania.

tylko z trwałej i dobrej wełny owczej, dla średniego mężczyzny, 3 metry 10 centim. na ubranie z dobrej wełny owczej za 4 zł. 96 ct. na ubranie z lepszej wełny 8 zł. na ubranie z doskonałej wełny 10 zł. na ubranie z zupełnie doskonałej wełny 13 zł. 40 ct.

Pledy do podróży sztuka 4, 5, 8 i 12 zł. Wykwintne materje na ubrania, na spodnie, zarzutki, pantalone, materje na paltoty i na płaszcze na deszcz, tyfuł, gunia, sukna komisowe, kamgarny, szewioty, maryloty, sukna damskie i bilardowe, perwian, doskin, poleca

JAN STIKAROWSKI — 1866 —
skład fabryczny w Bernie.

Próbki franco. Próbki dla pp. krawców bez franco. Wysyłki za pobraniem za 10 zł. franco. Utrzymuję stały skład na przeszło 150.000 zł. wspaniale się samo przez się, że w mym wielkim handlu światowym dostaje mi wiele resztek długości 1 do 5 metr., muszę zatem te resztki wykonywać po niższych cenach wyrobu. Każdy rozsądnie myślący człowiek musi mi przyznać, że z tych resztek nie mogę wysyłać próbek, albowiem z tychże nieboby mi nie zostało, gdybym tysiącnym zamówieniom echał posyłać próbki. Ogłoszenia niektórych firm, polecających resztki sukna że wysyłają próbki tych resztek, są czystem okpiśzostwem, albowiem takowe nie pochodzą z resztek, lecz z całych sztuk — co przestają łatwym jest do zrozumienia.

Resztki moje, któreby się nie podobały, chętnie wymieniam lub wracam pieniądze. Korepondencje przyjmują i załatwiają się w językach: niemieckim, węgierskim, czeskim, polskim, francuskim i włoskim.

PARASOLE Kalosze

plaszcz gumowe polecają najtaniej

Bracia Langner
Lwów, ulica Halicka l. 16.

Najtaniej!!!
nabyć można

wszelkie przyrządy chirurgiczne

jako to:

Aparata inhalacyjna.
Koneweczki Hegara kompletne.
Gruszki gumowe dla dzieci.
Fłaszczki do ssania i składowe części.
Woreczki na lód.
Rozpylacze Richardsona.
Bandaże elastyczne Martina.
Rozpylacze do proszku jodoformowego.
Prześcieradła gumowe.
Poduszki gumowe.
Baloniki do odciągania pokarmu.
Baloniki do przedmuchiwania, Grubera i Policera.
Tusze do nosa.
Wstrzykawkę kauczukową do ran.
Miedniczki do wymywania ran.
Wstrzykawkę balonikową do usz.
Czapki do kompresów Dr. Wintermitza.
Wstrzykawkę do morfiny.
Drewno do ran czerwone i czarne.
Zondy do karmienia.
Wzierniki kauczukowe i porcelanowe.
Krażki z twardego i miękkiego kauczuku.
Katetry i stoczki de la Motta. Jaque Patent i inne.
Nożniki dla chorych i do podróży.
Pozeczochy elastyczne przeciw kurczom.

w specjalnym magazynie wyrobów gumowych

R. KRIMMERA
we Lwowie, Hotel Żorża.

Cierpiącym na oczy pewna pomoc!

Woda na oczy Pawlewskiego z Poznania jest to najdziałniejszy środek na wszelkie cierpienia oczu. Wzmocnia wzrok i leczy nadzwyczaj szybko wszelkie zapalenia, spuchnięcia i rozmaite inne słabości oczu. Znaną jest ona oddawna w całym Niemczech i Rosji, gdzie z wielkim powodzeniem po szpitalach używana bywa.

Główny skład dla Galicji w aptece

Oswalda Paulo
w Bukaczowcach

Cena jednego flakonu z dokładną instrukcją i zł. 20 ct. za nadesłaniem przekażem kwoty 1 zł. 35 ct. wysyłam takowy franko.

Równocześnie polecam prawdziwy syrop malinowy jedno kilo po 60 ct. (121)

Karol Ballaban
we Lwowie,
poleca

pod nazwiskiem „Siriusz“ we Lwowie poleca i sprzedaje 1 kilo takiej kawy . . . zł. 150 4/5 kilo wysyłam do każdej stacji pocztowej w kraju, opłacone za 7-20 Nie utrzymuję wprawdzie łódki na Oceanie, do przewozu regularnego kilku worków kawy „Siriusz“, miesięcznie do Lwowa, lecz zapewniam, że ten gatunek kawy zakupowany z pierwszorzędnym światowych firm, wyrównuje „Siriuszowi“ co do smaku woni i wydatności zupełnie.

UWIADOMIENIE.

Cukiernia J. Müllera
poleca na post **NAJWYBORNIEJSZE PIERNIKI**

z mocnymi smakami, konfiturami, z różą i z masą.

Najwyborniejsze; 1/2 kilo. Pomadki różne smaki zł. 1.20 1.50.

Karmelki berberesowe, kawowe, długie i nadziane 90 ct. Owoce w konserwie zł. 2. Czokoladki Masona zł. 1.60, Pieczywko do herbaty zł. 1.

Uwaga: o każdej porze najsmaczniejsza kawa, herbata, czekolada i lody. (109)

Zupełnie świeży transport ze zbioru majowego 1884.
przez Suez sprowadzonej

Herbaty chińskiej

a mianowicie: pół kilo

N. O. „Assam - Peco - Mandarin“ najprzedniejsza mieszanka aromatyczna . . . zł. 5—
N. 1. „Taszu“ Perla Chin, żółtokwiatowa . . . zł. 4-40
N. 2. „Juntojezan Pecha“, białokwiatowa . . . zł. 4—
N. 3. „Mandżyn“, czarna moena „ 3-20
N. 4. „Souchong“, mała narkot. „ 2-80
N. 5. „Congo.“ familijna dobra „ 2—
N. 6. „Proszek herbaciany“ . . . 1-50
N. 7. „Wysiewki“ z najlepszych N. herbat . . . zł. 1-70
N. 8. „Souchong“ najprzedniejsza woryginalnych drewnianych skrzynekach . . . zł. 4—
9. „Souchong“, powyższa na wagę . . . zł. 3-60

poleca i rozsyła handel

St. Markiewicza
we Lwowie, Rynek l. 42.

Polska spółka handlowa
w Hamburgu
rozsyła franko w woreczkach po 5 kl. Bito kawę:

Mocę arabską 5 kilo 7 zł. 40 ct
Jawę złotą Menado „ 6 „ 10 „
Ceylon perłowy „ 5 „ 80 „
„ plantacyjny „ 5 „ 30 „
Cuba „ 5 „ 10 „
Santos „ 4 „ 30 „
Mocę afrykańską „ 3 „ 9 „

Herbatę w pakietach po 1 kilo: kilo po 3, 4, 5 zł. i wyżej. Cło od 5 kl. kawy wynosi 2 zł. — Od 1 kl. herbaty 1 zł., które odbiorca na miejscu opłaca.

Próbki na badanie wysyłamy za przysłaniem 10 ct. w markach pocztowych.

Adres: Polische Handels-Gesellschaft Z. Dołkowski et Co Hamburg. Valentinskamp. 83. (39)

Każdy nagniotek,
narośl rogowa i brodawki usuwa w krótkim czasie **pewnie i bez bólu** jedynie za pomocą posmarowania pendzlem, **słowny i uznany** środek, preparowany jedynie prawdziwie w aptece Radlauera. — Karton z flaszeczką i pendzlem 50 ct. Z powodu naśladowania tego środka, nie mającego żadnego skutku, należy żądać wyraźnie jedynie prawdziwego „środka na nagniotki“ **RADLAUERA z Czerwonej apteki w Poznaniu.** We Lwowie w apt. Zygm. Ruckera, w Krakowie u Aptekarza **Wiktora Radyk,** w Czerniowcach u **Ign. Schuircha.** (92)

Na Święta
otrzymałam świeży transport

SZYNEK

i innych wędlin z Litwy, słynnych z wybornego smaku gdyż na jałowcu wędzone. Również mam wielki zapas masła i eodzień świeże niesolone do herbaty u mnie dostać można.

Z poważaniem
L. KORALEWICZ
Mleczarnia ul. Teatralna l. 10 (na placu św. Ducha.)

Przestroga!

Przekonawszy się, że sługi do mej restauracji po piwo posyłane, z chęciwością zysku udają się do źródeł tańszych, lecz lichy piwo szynkujących, jak to szanowna P. T. Publiczność niejednokrotnie w ten sposób wyzyskana, sama wykryła i mnie o tem łaskawie przestrzegła, postanowiłem wydawać odtąd sługom do domu piwo biorącym, bilety swoje, na dowód, że piwo z mej restauracji pochodzi, które do domu daje po cenie:

16 ct. za litr. najprzedniejszego piwa lwowskiego [leżak marcowy], za które ja sam płacę browarowi 14 ct. za litr.

24 ct. za litr. najlepszego piwa krajowego z browaru kocimskiego, przewyższającego dobrocią swą wszelkie piwa zagraniczne.

Na dawany sługom biletach moich uwidocznioną będziewota za piwo pobrana.

Firma moja istnieje od r. 1852 i od początku jej istnienia aż do obecnej chwili, jestem w mej restauracji sam płatniczym; wiem zatem i ręczę za rzetelną miarę i doskonałość piwa, jak w ogóle za dobór wszelkich artykułów mej restauracji. — Jakkolwiek sprzedaję najlepsze piwo lwowskie litr po 16 ct. do domu, mniej mam przytem korzyści, aniżeli owe źródła tańsze, które placąc pewnym browarom po 9 ct. za litr, zbywają takowe po 12 ct., przeto zyskują po 3 centy na litrze, czyli o jednego centa więcej, aniżeli ja na sprzedaży najlepszego wystawczego piwa lwowskiego.

Donosząc o powyższem zarządzeniu wydawania sługom biletów, mam zaszczyt nadal polecić się łaskawym względem szanownej P. T. Publiczności, kreśląc się Jej uniżonym sługą (74)

Naftua Toepfer
właściciel restauracji we Lwowie, ul. Trybunalska l. 12.

NOWOŚĆ!
We wszystkich większych księgarniach są do nabycia:

Wskazówki Dobrego tonu

dla dorastających panienek
Cena 60 ct.

NOWOŚĆ!

Niniejszem zawiadamiam P. T. Szanowną Publiczność iż w moim Zakładzie fotograficznym, wprowadziłem nowy sposób zdjęć momentalnych, na suchych płytach.

Doniosłość wykonywania zdjęć w ten sposób, jest nieocenioną, albowiem momentalna ekspozycja nie tylko zapewnia wierne podobieństwo, ale nadto przy zdjęciach małych dzieci, jakoteż grup różnego rodzaju, daje nadzwyczaj zadawalniające rezultaty, o których przedtem częstokroć daremnie marzono. W końcu nadmieniam, że stan powietrza nie stanowi żadnej różnicy przy zdjęciach. (144)

Z poważaniem
Błachowski
Lwów, ul. Pańska l. 13. (Kraczone słupy).

